

II. RÁKÓCZI FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

CÍM: 3530 MISKOLC, GÖRGEY U. 11. – POSTA: 3501 MISKOLC, PF. 176.
TEL.: 46/303-120 – FAX: 46/340-448 – RAKOCZI@RFMLIB.HU – WWW.RFMLIB.HU

Szakmai beszámoló

a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiumához benyújtott,
a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár Helyismereti Gyűjteményének korszerűsítése
című pályázat lebonyolításáról

Pályázati azonosító: 204105/03322

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 1952-es (akkor még csak megyei könyvtárként) alapítástól kezdve végez helyismereti munkát. Ebben a körben a könyvtár teljességre törekszik. A gyűjtés könyvekre, folyóiratokra, térképekre, aprónyomtatványokra (pl. plakát, képeslap), kéziratokra stb. terjed ki.

Az intézmény 1972-ben költözött a jelenlegi – könyvtári célokra tervezett és épített – új, tágas épületbe. A második emeleten létrehozták a helyismereti olvasótermet, négy kutatószobával és kialakítottak egy kézikönyvtárat is. Ekkor a helyismereti könyvek még a tömörraktárban kaptak helyet. Ebben a térben helyezték el a katalógusokat, valamint az aprónyomtatványok, a képes levelezőlapok és a fotók tárolására szolgáló fiókos szekrényeket. A könyvtár vezetése 1977-ben döntött úgy, hogy létrehozzák a Helyismereti Gyűjteményt mint valós különgyűjteményt, azaz egy fizikai térbe gyűjtik a helyismereti dokumentumokat. Az alagsori központi raktárból a helyismereti dokumentumok felkerültek a gyűjteménybe. Az így kialakított állományrész lezárható egységként, önálló tájékoztató és feldolgozó apparátusával valóságosan is különgyűjteményt alkotott a könyvtár második emeletén, ahol napjainkban is működik.

Az évezred elején állományvédelmi és tartalomszolgáltatási szempontból megkezdődtek a dokumentumok digitalizálásának előkészületei, ehhez közvetlen segítséget – anyagi támogatást – a Nemzeti Kulturális Alap pályázatait nyújtottak. Ennek köszönhetően érhető el 2005-től a Borsod-Miskolci Digitális Könyvtár (BMDK) on-line szolgáltatás a <http://www.rfmlib.hu/digitkonyvtar/> és a <https://www.rfmlib.hu/hu/page/borsod-miskolci-digitalis-konyvtar> címen, amely napjainkban is folyamatosan bővül. A helyismereti anyag digitalizálásával megvalósul a könyvtár gyűjteményében meglévő, a nemzeti kulturális örökség részét képező, helytörténeti értékkel bíró, egyedi dokumentumok archiválása, a legszélesebb körben hozzáférhetővé tétele, a tartalom visszakereshetőségének biztosítása az oktatás, a kutatás, a tudományos tevékenység számára.

A Helyismereti Gyűjtemény állománya évről évre növekszik, részben a kötelespéldány-szolgáltatásnak, részben a vásárlásoknak köszönhetően, amelyek segítségével nem csak a kurrens, hanem a védett, 1945 előtt kiadott állomány is gyarapodik. A 2007-ben kialakított Régi Könyvek Tára állománya is bővül antikvár vásárlásokkal.

Az elmúlt években a kurrens megyei folyóiratok száma is jelentősen gyarapodott, számuk jelenleg közel 80. Az elektronikus megjelenés mellett a gyűjtemény továbbra is gyűjti és őrzi a nyomtatott, papír alapú példányokat is. Képeslapgyűjteményünkbe 2019-ben több mint 8000 képeslap tartozott.

A gyarapodásnak köszönhetően a Helyismereti Gyűjtemény állománya a jelenlegi területen és bútorokkal nehezen volt elhelyezhető, ezért 2019-ben a részleg területét 6 m²-rel növeltük, valamint a könyvtár 2. emeletén sor került a padlóburkolat cseréjére, amely érintette a Helyismereti Gyűjteményt is. A gyűjtemény elhelyezése a '70-es évekbeli, elhasználódott és korszerűtlen polcok és tároló szekrények miatt nem volt egységes és az egyre bővülő állományrészek (pl. aprónyomtatványok, muzeális értékű dokumentumok) tárolása is nehézséget okozott.

A Nemzeti Kulturális Alap 3 225 141 Ft-os támogatásával megvalósult fejlesztéssel a könyvtári bútorzat megújulása, a könyvespolcok és a kiegészítő bútorzat cseréje történt meg 2020. május – július között. A könyvespolcok és kiegészítő bútorzat tervezésére és kivitelezésére a KSZR-ajánlásoknak megfelelően került sor. A beszerzésekkel teljesen megújult a Helyismereti Gyűjtemény polcrendszer, az olvasóterem és hírlapolvasó, az iroda és a tájékoztató pult. A polcok cseréjével esztétikusabb, átláthatóbb könyvtári terek váltak elérhetővé a könyvtár használói számára. Az új zárható szekrények alkalmasak a muzeális értékű állomány szakszerű elhelyezésére, a fiókos szekrényekben a helyismereti anyag rendszerezettebb tárolására nyílik mód. Az eddig több sorban elhelyezett muzeális gyűjtemény, a Régi Könyvek Tára tovább bővíthet és az 1945 előtt kiadott könyvek is az olvasói terekben, zárható szekrényekben kerültek elhelyezésre. A két muzeális könyveket is gyűjtő állományrész így egységes szekrényekben, az olvasói térben tekinthető meg.

Az átadó ünnepség a járványügyi helyzet miatt virtuálisan zajlott, a kollégák kisfilmen mutatták be a gyűjteményt, és beszámoltak a Nemzeti Kulturális Alap támogatásáról. A kisfilmet az Országos Könyvtári Napok keretében online felületen (<https://www.youtube.com/watch?v=IPBWd715oMk> ; <https://www.rfmllib.hu/hu/page/helyismereti-gyujtemeny-0>) valamint a könyvtár földszintjén elhelyezett képernyőn is megtekinthették az érdeklődők.

A támogatásról és a gyűjtemény megújulásáról a megyei napilap nyomtatott és elektronikus változata és a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei hírportál is beszámolt:

Régi dokumentumok, új bútorok

Megújult a megyei könyvtár helyismereti gyűjteménye.

MISKOLC. A helyi értékek megbecsülése mutatkozik meg abban is, hogy megújult a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár helyismereti részlege. Nemcsak új, de szó szerint is magasabb polcra kerültek a történelmi Abaúj, Borsod, Gömör, Torna és Zemplén megyékkel, valamint a mai Borsod-Abaúj-Zemplén megyével kapcsolatos könyvek, bekötött folyóiratok.

Hatalmas érték, egy helyen

A mai könyvtár jogelődjének tekinthető Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Könyvtárban 1956 januárjában kezdődött a megyei vonatko-

zású, „tájjellegű” helyismereti tevékenység, amely a helyi kiadványok gyűjtésén, megőrzésén, tartalmi feltárásán túl az országos lapokban megjelenő megyei vonatkozású cikkek és a helytörténelmi témákat megőrkítő képek gyűjtését, tartalmi feltárását, szakszerű nyilvántartását is jelenti.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a teljesség igényével gyűjti az állományába illő dokumentumokat, melyek a megye és Miskolc, a történelmi vármegyék természeti adottságára, gazdasági és társadalmi viszonyaira, történetére, hagyományaira, kulturális életére vonatkoznak. Megtalálhatók itt a megyében élő, innen elszármazott, de a kapcsolatot megtartó, ide kötődő írók, költők kötetei is.

A helyismereti gyűjteményben

FOTÓ: MAROSI ANDREA

Az itt élő szerzők többségétől nagyon gyakran ajándékként kapja meg új könyvét az intézmény. Ilyenkor a dedikálás sem marad el, hiszen egy-egy kiadvány értékét jelentős

mértékben növeli, ha a szerző kézírását is őrzi a kötet.

A népkerti épület II. emeletén található helyismereti gyűjteményben működik a Régi Könyvek Tára is. Egy

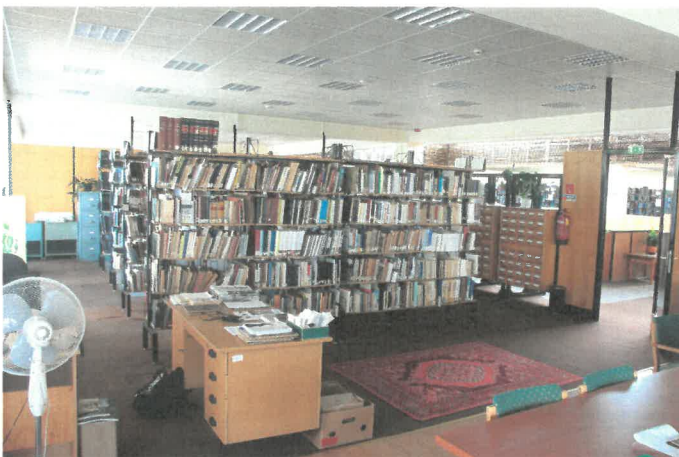
korábbi felújítás után készültek az üvegtálcás, zárható szekrények a muzeális értékű dokumentumokhoz. Ehhez a bútorzathoz igazodik, ezzel harmonizál a részleg nemrégiben átadott új berendezése.

A Nemzeti Kulturális Alaphoz 2019-ben benyújtott pályázatnak, az elnyert több mint 3 millió 200 ezer forint támogatásnak köszönhetően sikerült kicserélni a régi, elhasználódott és korszerűtlen polcokat, egyéb tárolókat.

A berendezés korszerűsítése mellett folyamatos az itt őrzött dokumentumok digitalizálása. Így a könyvtár honlapján (<https://www.rfmliib.hu>) keresztül elérhető az E-könyvtár, és a Médiatárban megtekinthetőek a régi képeslapok, aprónyomatványok, újságok. **FB**

<https://boon.hu/kultura/helyi-kultura/regi-dokumentumok-uj-butorok-4669687/#>

Fotók a megújulás előtti állapotról

Fotók a berendezés utáni állapotról

Polcrendszer

Folyóiratolvasó és olvasóterem

Tájékoztató pult és iroda

A Nemzeti Kulturális Alap támogatását ezúton is köszönjük a könyvtár látogatóinak nevében is.

Miskolc, 2020. november 02.

Dr. Prokai Margit

igazgató

II. RÁKÓCZI FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

CÍM: 3530 MISKOLC, GÖRGEY U. 11. – POSTA: 3501 MISKOLC, PF. 176.
TEL.: 46/503-120 – FAX: 46/340-448 – RAKOCZI@RFMLIB.HU – WWW.RFMLIB.HU

Szakmai beszámoló

a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiumához benyújtott,
a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár Helyismereti Gyűjteményének korszerűsítése

című pályázat lebonyolításáról

Pályázati azonosító: 204105/03322

Tételes bútor- és terméklista

Tétel megnevezése	Darabszám
Szakirodalmi polc 5 polcos	46
Szépirodalmi polc 6 polcos	8
Polczáró negyedkörív	2
Folyóirat állvány 5 polcos	12
Felirattartó I.	62
Íves felirattartó	2
Felirattartó II.	6
Négy fiókos komód, zárral	4
Vitrines szekrény, alul zárt	3
L alakú könyvtáros asztal	1
Könyvtáros asztal	1
Irodai forgószték	2
Karfás tárgyalószék	14

Miskolc, 2020. november 02.